

Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar - osztatlan általános orvos képzés
A gesztorintézet (és az esetleges közreműködő intézetek) megnevezése:
Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika

A tárgy neve: Akut hasi kórképek
Angol neve: Acute abdominal diseases
Német neve: Das akute Abdomen

Tantárgy kreditértéke: 2

Szemeszter: 7. szemeszter, 8. szemeszter, 9. szemeszter, 10. szemeszter, 11. szemeszter, 12. szemeszter
(amelyben a mintatanterv szerint történik a tantárgy oktatása)

Heti óraszám	Előadás	Gyakorlat	Szeminárium
2.0	0.0	0.0	2.0

Féléves óraszám	Előadás	Gyakorlat	Szeminárium
0.0	0.0	0.0	0.0

Tantárgy típusa:
szabadon választható

Tanév:
2026/27

Kötelezően- vagy szabadon választható tantárgy esetén a képzés nyelve:
Magyar

Tantárgy kódja:
AOSSBG1277_1M
(Új tárgy esetén Dékáni Hivatal tölti ki, jóváhagyást követően)

Tantárgyfelelős neve: Dr. Szijártó Attila (Klinika Igazgató)
Tantárgyfelelős munkahelye, telefonos elérhetősége: Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika, 1082 Budapest, Üllői út 78., +3613335343
Tantárgyfelelős beosztása: egyetemi tanár, igazgató
Tantárgyfelelős habilitációjának kelte és száma: 2015.06

A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye az orvoscépzés kurrikulumában:

Az akut hasi fájdalom az egyik leggyakoribb és potenciálisan sürgősségi ellátást igénylő tünet, amellyel valamennyi orvos találkozik pályafutása során, szakterülettől függetlenül. A tantárgy célja, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak az akut hasi kórképek klinikai megközelítéséről, különös tekintettel a tünetalapú gondolkodásra, a kórélettani háttérre és a sürgősségi ellátás alapelveire.

A kurzus a graduális orvosképzés klinikai moduljába illeszkedve interdiszciplináris szemléletben mutatja be a hasi panaszok kivizsgálását és ellátását, ismertetve a betegutakat az egészségügyi rendszerben, valamint a társszakmák diagnosztikus és terápiás nézőpontjait. A szemináriumok esetalapú, gyakorlatorientált formában zajlanak; a képzés törekszik aktuális, valós klinikai („hús-vér”) betegek és friss esetek bemutatására, a betegellátás etikai és adatvédelmi szempontjainak betartása mellett.

A hallgatók megismerik a sürgősségi döntéshozatal alapjait, a fizikális vizsgálati jelek és a képalkotó leletek klinikai jelentőségét, valamint ezek összefüggését a műtéti tapasztalatokkal demonstrációs kép- és videóanyagok segítségével.

A tantárgy feldolgozásának módja (előadás, csoportmunka, gyakorlat stb.):

szeminárium (elméleti és gyakorlati foglalkozás együtt)

A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi:

A szeminárium elvégzésével a hallgatók képessé válnak az akut hasi kórképek strukturált szemléletű megközelítésére, beleértve a sürgősségi diagnosztika, differenciáldiagnosztika és kezdeti terápiás döntéshozatal alapelveit. A kurzus fejleszti a klinikai gondolkodást, a tünetalapú problémamegoldást és az interdiszciplináris szemléletet.

A hallgatók:

- felismerik és rendszerezni tudják az akut hasi fájdalom legfontosabb sebészeti és nem sebészeti okait;
- képesek lesznek sürgősségi anamnézis és fizikális vizsgálat célzott kivitelezésére és értelmezésére;
- megértik a képalkotó és laboratóriumi vizsgálatok indikációit, korlátait és klinikai jelentőségét akut hasi helyzetekben;
- elsajátítják a sürgősségi ellátás alapvető döntési algoritmusait, beleértve a műtéti indikáció felállításának szempontjait;
- fejlődik kommunikációs készségük akut ellátási szituációkban (teammunka, esetmegbeszélés, klinikai érvelés);
- képesek lesznek klinikai esetek kritikus elemzésére és bizonyítékalapú szakirodalom alkalmazására.

A kurzus hozzájárul a hallgatók klinikai prioritásfelismerő képességének, döntéshozatali biztonságának és megbízhatósági szemléletének fejlődéséhez.

Tantárgyi kimeneti javaslat (kapcsolódó tárgyak megjelölése KÓDJA):

A tárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek):

Patológia II.

Több féléves tárgy esetén a párhuzamos felvétel lehetőségére, illetve engedélyezésének felvételeire vonatkozó álláspont:

-

A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja:

minimum 10 hallgató

maximum 15 hallgató

A tárgy részletes tematikája amennyiben a tárgy modulokra osztható, kérem jelezze):
(Az elméleti és gyakorlati oktatást órákra (hetekre) lebontva, sorszámozva külön-külön kell megadni, az előadók és a gyakorlati oktatók nevének feltüntetésével, megjelölve a vendégoktatókat. Mellékletben nem csatolható! Vendégoktatókra vonatkozóan minden esetben szükséges CV csatolása!)

Hetente 2x45 perces szemináriumok

1.hét:

Akut hasi kórképek: definíció, tünetek, kivizsgálás - Dr. Szijártó Attila/Dr. Fülöp András

(Történelmi áttekintés. Definíciók. Sürgősség fogalma. Anatómia áttekintés. Fizikális vizsgálat. Szervspecifikus tünetek. Betegutak áttekintése.)

2.hét:

Appendicitis acuta, peritonitisek, hasi tályogok - Dr. Bárdos Dávid/Dr. Mózer Andreas

(Anatómiai áttekintés, tünetek, fizikális- és képalkotó vizsgálatok. Differenciáldiagnosztika. Műtéti előkészítés, műtét típusok, postoperatív teendők, szövődmények.)

3.hét:

Üreges szerv perforatio (nyelőcső, gyomor, duodenum, colon) - Dr. Vass Tamás/Dr.Bennemann Stephan

(Anatómiai áttekintés, tünetek, fizikális- és képalkotó vizsgálatok. Műtéti előkészítés, műtét típusok, postoperatív teendők, szövődmények. Mallory-Weis sy., Boerhaave sy., idegentestek, iatrogén

sérülések. Gastro-duodenalis fekélybetegség.)

4.hét:

Kizárt sérvek, Bélelzáródások formái - Dr. Drexler Tímea/Dr. Lakatos Lóránd

(Anatómiai áttekintés, tünetek, fizikális- és képalkotó vizsgálatok. Gyulladásos bélbetegségek, diverticulitis, M.Crohn/colitis ulcerosa. Mechanikus és paralitikus ileus differenciáldiagnózisa. Műteti előkészítés, műtét típusok, postoperatív teendők, szövődmények. Vékony és vastagbél varratok technikái, stomaképzés, stomagondozás.)

5.hét:

Epekövesség, májbetegségek - Dr. Pekli Damján/Dr. Kokas Bálint

(Anatómiai áttekintés, tünetek, fizikális- és képalkotó vizsgálatok. Műteti előkészítés, műtét típusok, postoperatív teendők, szövődmények. Epehólyag-gyulladás, epeúti-kövesség. Májtályog. Máj térfoglalófolyamatok sürgősségi vonatkozásai.)

6.hét:

Akut pancreatitis, lép betegségei, nyitott has kezelés, abdominalis compartment - Dr. Marjai Tamás/Dr. Benke Márton

(Anatómiai képletek klinikai gyakorlati jelentősége, élettani alapok, szervspecifikus tünetek megbeszélése, diagnosztikus lehetőségek áttekintése, konzervatív és műteti kezelés mérlegelése. Műteti előkészítés, műtét típusok, postoperatív teendők, szövődmények.)

7.hét:

GI vérzések, akut hasi kórállapotokat utánzó belgyógyászati kórképek - Dr. Hritz István/Dr. Gellért Balint

(Anatómiai képletek klinikai gyakorlati jelentősége, élettani alapok, szervspecifikus tünetek megbeszélése, diagnosztikus lehetőségek áttekintése. Endoscopia helye a kivizsgálásban és kezelésben.)

8.hét:

Akut hasi érsebészeti kórképek - Dr. Fekete Krisztina

(Anatómia áttekintés. Fizikális vizsgálat és a beteg kikérdezése során nyerhető adatok. Képalkotó vizsgálatok. Akut aorta szindrómák - aneurysma ruptura, aorta disszekció, intramurális hematoma, penetráló aorta fekély. Sürgősségi ellátás megszervezése. Műtétek, posztoperatív teendők, szövődmények.)

9.hét:

Akut has differenciál-diagnosztika: urológia - nőgyógyászat - Dr. Bihari László/Dr. Lukász Péter

(Anatómia áttekintés. Fizikális vizsgálat és a beteg kikérdezése során nyerhető adatok. Képalkotó vizsgálatok. Méhen kívüli terhesség, petefészek csavarodás, kismencedei gyulladásos folyamatok, endometriosis. Vizeletfolyási akadály, húgyúti kövesség, húgyúti fertőzés, gyulladásos folyamatok. Differenciál-diagnosztika és a betegségek időbeli lefolyása – melyik kórképet zárjuk ki először?)

10.hét:

Akut proktológiai esetek - Dr. Ferreira Gábor/Dr. Ónody Péter

(Anatómia áttekintés. Fizikális vizsgálat és a beteg kikérdezése során nyerhető adatok. Képalkotó vizsgálatok. Aranyeresség sürgősségi vonatkozásai. Periproctalis gyulladásos folyamatok. Per anum vérzés. Gyulladásos bélbetegségek, STD, bőrgyógyászati kérdések)

11.hét:

Damage control surgery, tompa hasi sérülések - Dr. Meltzer Anna/Dr. Deák-Ilkó Zoltán

)Sérülések fajtái, sérülések mechanizmusa. Kivizsgálás lehetőségei. Műteti indikációk, műtéttípusok. Egészségügyi ellátórendszer felépítése, egészségügyi válsághelyzeti tevékenység, kompetencia szintek.)

12. hét:

Képalkotó vizsgálatok, intervenciós radiológia szerepe és lehetősége az akut hasi kórképekben - Dr. Hegedüs Péter

(Képalkotó vizsgálati lehetőségek. Betegreferálás, megítéléséhez szükséges releváns kórtörténet, fizikális, és laboratóriumi adatok. Intervenciós radiológia.)

13.hét:

Műtéti előkészítés, anaesthesia az akut hasi kórállapotokban, CPR - Dr. Széll János/Dr. Keczer Bánk

(Műtéti rizikó becslése, műtéti indikációk, műtét időzítése, műtéti előkészítés. Sürgős műtét alatti aneszteziológiai teendők, hasi műtétek anesztéziája. CPR.)

14.hét:

Műtéti beleegyezés, jogi vonatkozások, visszautasítás - Dr. Szűcs Orsolya

(Betegjog, felelősség, negligencia, luxuria. Beteg-felvilágosítás, kötelmek, intelmek. Ellátás visszautasításának lehetőségei, szabályozása. Beszámíthatóság megítélése.)

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései (ezek egyeztetése és az átfedések minimalizálása) - KÓDJÁNAK kiválasztása kötelező):

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége, az igazolás módja a foglalkozásokról való távollét esetén:

A TVSZ-ben foglaltak alapján a hiányzás mértéke a tárgy teljesítéséhez nem haladhatja meg a 25%-ot.

A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban (beszámolók, zárthelyi dolgozatok száma témaköre és időpontja, értékelésbe beszámításuk módja, pótlásuk és javításuk lehetősége):
(beszámolók, zárthelyi dolgozatok száma témaköre és időpontja, értékelésbe beszámításuk módja, pótlásuk és javításuk lehetősége)

-

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa, ezek leadási határideje:

A hallgatók egyéni feladatként egy rövid, írásos esetismertetést készítenek egy, a szemináriumok során bemutatott vagy megismert, általuk szakmailag relevánsnak ítélt akut hasi esetről. A beadandó célja a klinikai gondolkodás, a tünetalapú elemzés és a differenciáldiagnosztikai szemlélet fejlesztése. A feladat terjedelme rövid összefoglaló jellegű. A beadandó leadási határideje a szorgalmi időszak 14. hete.

A félév aláírásának feltételei:

A szemináriumokon való, a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban (TVSZ) meghatározott mértékű aktív

részvétel és jelenlét. Az aláírás megszerzésének feltétele továbbá a kötelező egyéni feladat határidőre történő benyújtása és a minimum 75%-os részvétel.

Számonkérés típusa:

gyakorlati jegy

Vizsgakövetelmények (tételsor, tesztvizsga témakörei, ill. a vizsgaként elismert projektfeladat választható témakörei)

Gyakorlati jegy. A félév végi értékelés két elemből áll:

1. Esetismertetés (írásos beadandó): a hallgató egy, a kurzus során megismert klinikai eset rövid szakmai összefoglalását készíti el.
2. Gyakorlati vizsga: szituációs vagy esetalapú feladat keretében a hallgató számot ad klinikai problémamegoldó készségéről, a hasi tünetek értelmezéséről, differenciáldiagnosztikai gondolkodásáról és a kezdeti terápiás terv felállításának alapelveiről.

A számonkérés egyértelmű, konkrét minimumkövetelménye. (Az elégséges érdemjegy eléréséhez szükséges kötelezően elvárt fogalmak, paraméterek, ábrák, számítások listája, gyakorlati készségek, ill. a vizsgaként elismert projektfeladat témakörei teljesítésének és értékeléseinek kritériuma.) A tanszék honlapján közzétett, a tárgy minimumkövetelményeire mutató hivatkozás

A számonkérés alapját képező témakörök:

Az akut hasi fájdalom definíciója és sürgősségi szemlélete; appendicitis acuta, peritonitisek és hasi tályogok; üreges szerv perforációk; kizárt sérvek és ileus formák; hepatobiliaris sürgősségek és akut pancreatitis; gastrointestinalis vérzések; akut hasi érsebészeti kórképek; urológiai és nőgyógyászati differenciáldiagnosztika; akut proktológiai esetek; tompa hasi sérülések és damage control surgery alapelvei; képalkotó diagnosztika és intervenciós radiológia; műtéti előkészítés, anesztézia és CPR; betegjogi és jogi vonatkozások.

Kötelezően elvárt ismeretek és készségek:

Strukturált anamnézis és fizikális vizsgálat alapelvei akut hasi panasz esetén; differenciáldiagnosztikai gondolkodás; képalkotó és laborleletek klinikai értelmezése; műtéti sürgősség felismerése; kezdeti diagnosztikus és terápiás terv felvázolása; klinikai esetek strukturált bemutatása.

Projektfeladat (beadandó - esetismertetés):

A hallgató egy, a kurzus során megismert akut hasi eset rövid írásos összefoglalását készíti el. Az értékelés szempontjai: a klinikai probléma pontos meghatározása, strukturált esetbemutatás, differenciáldiagnosztikai gondolkodás, szakmai pontosság és áttekinthetőség.

Gyakorlati vizsga:

Esetalapú szituáció során a hallgató szóban elemzi a bemutatott klinikai helyzetet, értelmezi a tüneteket és leleteket, valamint javaslatot tesz a kezdeti diagnosztikus és terápiás lépésekre.

Az érdemjegy kialakításának módja és típusa: (Az elméleti és gyakorlati vizsga beszámításának módja, Az évközi számonkérések eredményeinek beszámítási módja, A jegymegajánlás lehetőségei és feltételei)

Esetismertetés (beadandó) és gyakorlati vizsga

Az értékelés elemei és arányai:

Írásos esetismertetés (beadandó): 40%

Gyakorlati vizsga (esetalapú szituációs értékelés): 60%

Az értékelés elemei és arányai:

Írásos esetismertetés (beadandó): 40%

Gyakorlati vizsga (esetalapú szituációs értékelés): 60%

A tantárgy oktatása során alkalmazott mesterséges intelligencia rendszerek és azok felhasználásának módja

Beadandó feladatok készítése során az MI használata támogatott vázlatkészítésre, ötletgyűjtésre vagy nyelvi javításra, de a végső tartalomért és annak értelmezéséért a hallgató felelős.

MI által generált tartalom forrásként való felhasználása esetén annak jelölése szükséges a hallgató részéről.

A tárgyat meghirdető habilitált oktató (tantárgyfelelős) aláírása:

A gesztorintézet igazgatójának aláírása:

Beadás dátuma:
